

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 636. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm02-shoot-idm139964403111872/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, II. Bind

efter Døden? Og hvorfra kommer den overvættede Naade, at Adam Homo kan blive frelst ved et andet Menneske? Jeg forstaaer det ikke og har ladet Otto udtale og ved sin Skjæbne levere praktisk Bevis for den Tanke (Pg. 955): »Den største Lykke i Verden er at blive elsket af noget Dædligt, Fuldendt . . . ikke for Kjærlighedens Skyld, men fordi en saadan kvindelig Personlighed ikke kan tiltales uden af noget Hædligt i Ens Natur. Hun mærker det, enten det er blevet til Bedrift eller ei, og det er Erstatning for dem, som ikke komme til at udføre Bedrifter, skjøndt deres Sjæl havde Anlæg dertil. Det er min Tro. Den Kvinde, man vinder, er Adlædet af Ens Sjæl.»

Side 507 Linje 16: *Løsedigtet* et Digt, der som f. Ex. „Adam Homo“ har til Hensigt at belære.

Side 508 Linje 11—12] et saadant Ønske har f. Ex. Sjælen i Heibergs „En Sjæl efter Døden“.

Side 510 Linje 26: *Advocatus Hominis* (latin) „Menneskets Sagfører“ (her traadt i Stedet for: *Advocatus dei* „Guds Sagfører“, se ovf. Anm. til Side 507 Linje 2).

Side 510 Linje 36: *Djævelens Advocat* paa Latin: *Advocatus diaboli* (diabolisk i Linje 39 = „djevulsk“).

Side 511 Linje 11: *Receptioner* (latin) „Indvendinger“.

Side 511 Linje 18: *Vita* (latin) „Levnedsbeskrivelse“.

Side 511 Linje 28: *Federpart* Modpart; Leaneord fra Tysk.

Side 511 Linje 32: *Danske Lov* Kong Christian V's Danske Lov fra 1683 er Grundlaget for dansk Ret overalt, hvor dens Bestemmelser ikke er forandrede ved senere udstedte Love, Anordninger og kgl. Kundgørelser, hvad der for det meste er Tilfældet.

Side 511 Linje 40: *Bøderne for Leiermaal er hævede*] Leiermaal er den gamle juridiske Betegnelse for: Besvangring af ugift Kvinde. Straffen herfor, der bestod i Bøder (og for Kvinden: aabenbart Skriftemaal), hævedes af Struensee, indførtes igen efter hans Fald (1772), men blev afskaffet 1812. — *Advocatus Hominis* sigter til Adam Homos Forhold til Lotte, sml. Side 418 Linje 25.

Side 512 Linje 36: *arcadisk*] omtrent ensbetydende med idyllisk (sml. Anm. til 1ste Bind Side 228 Linje 22 og Side 68 Linje 27).

Side 513 Linje 9: *i Hob sig kottet sammen*] man har paa Norsk (se Aasen's Ordbog) Talemaaden: *kota seg i Hob* = slutte sig tæt til hinanden (Navneordet *Kot*, der betyder „traugt Rum, Hytte“, var alm. i ældre Dansk).

Side 515 Linje 39—40] sml. 1ste Bind Side 6 Linje 21 med Anm.

Side 516 Linje 9: *sit Horoskop kan Homo stille*] = læs sin Fremtids-skæbne [*Horoskop* (græsk) „Timeviser“, et med Angivelse af Dagens og Nætternes Længde forsynet matematisk Instrument, hvorfra det 16de Aarhundredes Astronomer betjente sig til at bestemme Stjærnernes Stilling ved et Menneskes Fødsel og derigennem drage Slutninger om hans Fremtids-skæbne].

Side 516 Linje 23: *hvormed Veien broiagt er til Helved*] med gode For-sætter.

Side 517 Linje 39: *justerer* (latin) „afpasser“.

Side 518 Linje 22: *Tro og Haab og Kjærlighed*] 1 Kor. 13, 13.

Side 520 Linje 1: *Syn for Sagen*] er en Fordrejelse af *Syn* for *Sagn*, =: at se Tingene selv i Stedet for at høre andre tale derom.

Side 522 Linje 7: *Kypide* (græsk) „Skjold“, egl. Navn paa Zeus' Skjold.

Side 523 Linje 4: *Serapher* (hebraisk) Engle, der omgiver Guddommen (sml. Esajas 6, 1—3).

Side 524 Linje 6: *Purgatorium* (latin) „Skærilsden“ (det latinske Ud-sagnsord *purgare* betyder „at rense“).